

21. august 2015

EM 2015/49

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at igangsætte en undersøgelse, der skal redegøre for antallet af studerende, der indenfor en periode på op til 10 år ikke vender hjem efter endt uddannelse udenfor Grønland, samt kortlægge de faktorer, der medfører, at de studerende ikke ønsker at vende hjem til Grønland efter endt uddannelse. Undersøgelsen skal munde ud i en handlingsplan vedrørende et modtageapparat, der kan motivere de grønlandske studerende til at vende hjem til Grønland efter endt uddannelse.

(Medlem af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraterne)

Begrundelse

Vi siger alle, at vi skal uddanne os, og vi siger alle, at uddannelse er vejen frem. Heldigvis er der også flere og flere, der tager sig en uddannelse. Mange af de unge vælger en uddannelse i Danmark og andre lande, hvilket er helt fantastisk for de studerende, som får en masse viden og inspiration. Samtidig er det også en fordel for Grønland, at vores unge får erfaringer udefra.

Vi står i dag i det grønlandske samfund overfor et tilbagevendende spørgsmål: Hvorfor vender flere af vores studerende ikke hjem til Grønland efter endt uddannelse? Selvfølgelig er det ikke alle grønlandske studerende, der bliver i Danmark eller i udlandet efter endt uddannelse, men alt for mange bliver væk. Jeg vil derfor hellere spørge videre: Hvordan får vi dem hjem igen?

Jeg foreslår, at vi skal have et modtagerapparat, der skal være med til at sikre at de studerende i højere grad har lyst til at komme hjem igen.

For at sikre et så brugbart og succesfuldt modtageapparat som muligt, mener jeg, vi først og fremmest bliver nødt til at belyse, hvor mange unge, der ikke vender tilbage til Grønland efter endt uddannelse. Her vil det ikke være nok blot at klarlægge år for år, hvor mange af dimittenderne, der vender hjem igen, da der kan være flere grunde til at de studerende ikke vender hjem med det

samme. Eksempelvis kan der være tale om andre familiemedlemmer, der skal afslutte deres uddannelse, der kan være praktiske forhold ifm. lejemål m.v. og nok vigtigst af alt, så skal den studerende først og fremmest have et job at vende hjem til. Derfor bør der anlægges et større tidsperspektiv på undersøgelsen af, hvor mange unge, der ikke vender hjem efter endt uddannelse.

Kortlægningen af de faktorer, der medfører, at de unge ikke ønsker at vende hjem kan med fordel sætte fokus på nogle af de områder, der igennem tiden er blevet diskuteret som baggrunde for, at de studerende ikke vender hjem igen:

- manglende pasningsmuligheder for børn i førskolealderen,
- for få boliger, der kan betales af nyuddannede,
- manglende supervision af nyansatte

For at sikre en så brugbar undersøgelse som muligt, bør undersøgelsen dog i bred forstand undersøge de studerendes egne bevæggrunde for at blive i Danmark/udlandet. Naturen af modtagerapparatet vil i høj grad afhænge af redegørelsens konklusioner. Det er dog sikkert, at vi skal sikre, at vores studerende i Grønland og udlandet har god kontakt og kendskab til erhvervslivet i Grønland, det gælder både det private erhvervsliv og det offentlige. I dag afholdes der f.eks. uddannelsesdage, som har stor betydning for mange, og som kan være med til at skabe kontakter. Jeg mener også, at man kunne lave en internetbaseret side, hvor de studerende og erhvervslivet kan skabe kontakter. På denne måde sikres det, at erhvervslivet ved, hvilke studerende, der er i gang med at uddanne sig indenfor deres interesseområde og vil være et godt fundament for at skabe kendskab til kommende jobmuligheder for den studerende. Denne kontaktside kan endvidere anvendes i forhold til studierelaterede sommerjobs, praktikforløb, opgaveløsning og studentermedhjælperjobs, hvilket kan afhjælpe behovet for tilkaldt arbejdskraft, idet de studerende allerede før endt uddannelse har kendskab til virksomhederne.

Jeg ønsker således, at de grønlandske studerende i udlandet skal have større lyst til at komme hjem. Jeg mener, det vil give et incitament for studerende at komme hjem, hvis Grønland har det rette modtagerapparat.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Undersøgelsen, der skal redegøre for antallet af studerende, der indenfor en periode på op til 10 år ikke vender hjem efter endt uddannelse udenfor Grønland, samt kortlægge de faktorer, der medfører, at de studerende ikke ønsker at vende hjem til Grønland efter endt uddannelse, vil med fordel kunne foretages i samarbejde med de studerendes organisationer samt de grønlandske huse i Danmark. Dette arbejde forventes ikke at overstige et helt AC-årsværk, dvs. kr. 500.000.

Afhængigt af omfanget af den efterfølgende handlingsplan vurderes denne ligeledes til et AC-årsværk, altså kr. 500.000. Dermed anslås udgifterne ved undersøgelsen samt handlingsplanen samlet at kunne beløbe sig til kr. 1.000.000.

De affødte effekter – at de studerende i større omfang vender hjem igen – vil dog i sidste ende betyde, at Grønland får mest muligt ud af midlerne brugt på grønlandske studerende, samtidig med at flere hjemmehørende kan besidde jobs, der ellers bliver varetaget af tilkaldte. Herudover vil de udgifter samfundet har haft på den enkelte studerendes uddannelsesforløb i højere grad kunne anses som en investering i viden, såfremt den studerende anvender denne viden på det grønlandske arbejdsmarked.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Ingen i forbindelse med undersøgelsen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Ingen i forbindelse med undersøgelsen.